

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentiss Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. II. De dono fidei, de virtute miraculorum, de Prophetia, & aliis gratiis
gratuitis sanctissimæ Virginis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

tientis scri-
pturarum.

solo dono Sapientiae aspeximus
magnam partem gratiarum gratu-
tarum Sanctissimae Virginis, nimi-
rum & illam scientiae, & illam in-
terpretationis scripturarum, quas
intelligebat melius cunctis Docto-
ribus Ecclesiae, Omnes hae tres
gratiae gratuita, sapientia, scien-
tia, & intelligentia scripturarum,

complectuntur in se cognitionem,
ipsarum cognitiones tam bene inter
se concordant, ut quando sibi in-
vicem occurrunt, non constituent
nisi unicum. Congruum erat de
tribus his gratijs ad cognitionem
spectantibus nonnisi unum confi-
cere sermonem. Loquamur de alijs
magis distincte.

ARGUMENTUM.

*De dono fidei, de virtute miraculorum, de pro-
phetia & alijs gratijs gratuitis Sanctissimae Virginis.*

ARTICULUS II.

Timeo, dicebam praecipuan-
do ipsum, ne adhuc dictu-
rus sis mihi, omnes alias
gratias pari ratione inter se concor-
dare, sicut omnes memoratae cog-
nitiones, adeoque confusus sis
illas inter se, ita ut videam illas
omnes, nullam tamen ex ijs cog-
noscam. Exoptarem aspicere illas
separatas ab invicem: permittite, ut
ipsemet proponam tibi illas succes-
sive, & unam post alteram.

Inprimis quid intelligis per do-
num fidei? Estne haec virtus Theo-
logica, quae datur nobis ad creden-
dum omnia Religionis Christianae
mysteria? Non, inquit mihi, haec
non est gratia gratis data, eo quod
absolue sit necessaria pro salute il-
lius, qui accepit illam: Estne er-
go, reponebam ipsi, fides miracu-
lorum, de qua loquitur nobis JE-
SUS Christus in Evangelio Sancti

Matthaei: *Si habueritis fidem, sicut Matth. 17.
cuius granum sinapis, dicetis monti 7. 19.
huic; transi hinc illuc, & transi-
bis?* Non, respondit mihi: *Ve.* Quid sit
proprie do-
num fidei.
rum est, quod virtus faciendi mi-
racula sit gratia gratis data, sed ipsa
praecise non est donum fidei. In
quo igitur, dicebam ipsi, credis
consistere illam? Sanctus Thomas,
respondit mihi Viator noster, do-
cet, ipsam speciale esse donum
persuadendi facile veritates fidei,
supponens, quod aliquis jam fir-
miter sit ipsemet persuasus circa il-
las; & esse gratiam, quam Deus
effundat super labia praedicatorum,
quam abundanter omnibus contu-
lit Apostolis, quando misit illos
praedicare Evangelium in universo
mundo. Hinc est, ipsos tam po-
tentes existisse, ad convertendum
civitates, provincias & regna ad fi-
dem; conferebant facile fidem,
quia

Sanctissima
Virgo ha-
buit donum
fidei.

quia habebant donum fidei. An inquis, replicabam ipsi, Sanctissimam Virginem habuisse hoc donum, cum ipsa destinata non fuerit ad prædicandum Evangelium sicut Apostoli? procul dubio id habuit, & in gradu perfectioni, quam omnes Apostoli. Si quidem abs eo, quod nimium innotatur pie opinioni eorum, qui tenent, ipsam quantocyus ad fidem convertisse omnes eos, quibus cum privatim conversabatur, nonne evidentem hujus habemus probationem in Evangelio, quando obtinuit à JESU CHRISTO primum miraculum, quod publicè fecit in favorem invitatorum ad nuptias in Canâ Galilææ? Nonne demonstravit ipsa firmitatem fidei, quando, dum videbatur aliquantisper passâ repulsam à Salvatore nostro, dicente: *Quid mihi & tibi est Mulier?* firmiter nihilominus credidit, ipsum facturum peti- tum à se miraculum. Et quod magis adhuc ostendit, habuisse ipsam donum fidei, & facilitatem persuadendi illam alijs; ubi primum dixit ministris, conspicendum ab illis miraculum, modò facerent, quæ JESUS dixerit illis, quantocyus persuasit ipsis, ut crederent, fidemque ipso facto adhiberent, tametsi nullam ipsius aspicerent vel verisimilitudinem, vel apparentiam. Abundè est pro hoc puncto, dicebam ipsi.

As 180.

An habuit etiam donum mira-

culorum? Ne mireris, me tibi hanc proponere quæstionem: Nonne bene, totam repleti Ecclesiam miraculis Sanctissimæ Virginis; novi nec regnum esse, nec provinciam in toto orbe Christiano, ubi non plures extant Ecclesie, pluraque sacella, quæ evaserint celeberrima ex innumerabili miraculorum ibi factorum, quæque indies adhuc in illis sunt, multitudi- ne; sed hæc omnia non probarent, habuisse ipsam donum miraculo- rum tempore vitæ suæ, eòquod omnia facta sint post ipsius in cæ- los Assumptionem: Quæstio est, an vetè habuerit donum miraculo- rum, dum vivebat in terris.

Verum est, respondit mihi, quod Sacra Scriptura non observa- verit, ipsam fecisse aliquod mira- culum, non magis Joanne Bapti- stâ, si excipias miraculorum om- nium miraculum maximum, quod est, quod pepererit permanens Virgo, nobisque dederit Salvato- rem mundi: Et videtur etiam, si- cut tibi paulò antè dixi, quod S. Thomas teneat, congruum non fuisse, ut aliquod faceret, viven- te adhuc Salvatore, quatenus Om- nipotentia Dei resplenderet in ipso solo, & in ijs, quos mittebat suam prædicatum doctrinam in mundo: Ut omnes CHRISTO intenderent. Verùm licet is non credat, quod habuerit usum doni miraculorum, tamen non negat, quod ipsummet hoc donum habuerit, nec etiam,

Mmm 2 quod

Sanctissima Vir-
go habuerit
donum mi-
raculorum.

3. Damas-
scenus
serm. 1. de
Nativ. V.B.

Est incertū
an Sanctis-
sima Virgo
patraverit
miracula in
vitā suā.

Sanctissima
Virgo ha-
buit donū
Prophetiæ.

quod habuerit illius usum post A-
scensionem Domini nostri. San-
ctus Damascenus vocat ipsam, *Mi-
raculorum abyssum*: Et Metaphra-
stes describens ipsius vitam, dicit,
quod mox post mortem ipsius vi-
dere fuerit tantam miraculorum
multitudinem circa factum Corpus
ipsius, ut enarrari omnia non pos-
sent. Quod autem attinet quæ-
stionem, an patraverit aliquod mi-
raculum tempore vitæ suæ, de hoc
certi non sumus. Aliqui valde pro-
babiliter credunt, ipsam talia pa-
trasse tempore infantie JESU
CHRISTI, potissimum cum iter a-
geret in Ægyptum, & adhuc ma-
gis post Ascensionem ipsius in cœ-
lum, ad confirmandam fidem,
quam Apostoli prædicabant, &
stabiliendam nascentem Ecclesiam;
sed potius hæc piæ sunt opiniones,
quàm certæ ac solidæ veritates.

Et quantum ad donum prophe-
tiæ, reposui ipsi; an certum est,
Sanctissimam Virginem id habuisse?
dubitari de eò non potest, re-
spondit mihi, cum tota Ecclesia
videat & admiretur prophetiam de
seipsa factam in Cantico magnifi-
cat, quod modulabatur cum ma-
ximo cordis sui jubilo, dum co-
gnatæ suæ Elisabeth impendebat
Visitationem: Intuita est ipsa ibi
in Spiritu omnes honores impen-
dendos sibi ab Angelis & homini-
bus, in cœlo & in terrâ usque ad
consummationem sæculorum,
quod propriè appellatur prophe-

tia, aspicere res à longe, antea
quàm fuerint factæ. Vaticinata est
ipsa, quod omnes nationes per u-
niversum orbem dispersæ; & om-
nes generationes hominum cun-
ctis futuris sæculis sibi succedentes,
beatam prædicaturæ sint se ob su-
pereminentem Matris Dei, quam
possidebat, dignitatem: *Ex hoc
beatam me dicent omnes generatio-
nes*; Et semper videre fuit, sem-
perque erit ad impletionem vati-
cini hujus circa honores, in om-
nibus locis, & ab omni generis
personis ipsi impensos & impen-
dendos.

Siquidem res mira est, intueri,
quod Deus extrahere voluerit San-
ctissimæ laudes Virginis ex ore
propterea omnium, non solum San-
ctorum, sed etiam peccatorum;
non solum Catholicorum, sed et-
iam Hæreticorum; non solum fi-
delium, sed etiam infidelium &
Idololatrarum, Turcarum & Barba-
rorum: Maximi inimici Dei, ini-
mici non sunt Sanctissimæ Matris
ipsius; & dæmones ipsi, quamvis
oderint eam, quantum oderunt
Deum, nihilominus quando loqui
coguntur virtute Exorcismorum,
& impendere debitos ipsi honores,
dicunt tam sublimia, tamque stu-
penda de ipsa, ut in stuporem
quoque adducant audientium ani-
mos. Plures boni Auctores ad-
modum fusè recensuerunt elogia
præcipua, quibus exornarunt ip-
sam omnes Sibyllæ inter Paganos,
plures

Magister
phæcia Sa-
ctissimæ
Virginis
impletur
adhuc que-
ritur.

plures Rabini inter Judæos; Alcoranus Mahometi inter Turcas, plures Hæretici inter Christianos, & universim omnes Catholici, quamcunque mundi incoluerint partem; sicque videre semper fuit ad impletionem hujus vaticinij: *Ex hoc beatam nos dicent omnes generationes.* Quis igitur dubitet, quin habuerit donum prophetiæ?

Consentio & hic, dicebam ipsi, nōsse ergo mihi restat, an etiam habuerit alias gratias gratis datas, velut donum linguarum, discretionem Spirituum? Nimiū acceleras, respondit mihi Viator noster, ne confundas utrumque, hæ duæ gratiæ sunt non parū diversæ. Loquamur inprimis de discretionem Spirituum; sed nescio, an satis intelligas, in quo consistat hæc gratia. Existimo, dicebam ipsi illam esse certam quandam acrimoniam intellectūs, quæ facile penetrat & detegat cor eorum, qui loquuntur nobis; esse quandam intelligentiam & sapientiam, quæ discernere nos faciat, quo Spiritu ipsi impellantur, vel quænam sit ipsorum intentio. Invenite est, qui mox eos cognoscent, in quos incidunt, vel ex ipsorum verbis, vel ex ipsorum agendi methodo, vel ex ipsorum tum oris, tum corporis habitu ac gestu; sunt, quibus hæc in parte stupenda est prudentia ac discretio. Sed crederem hanc potius talentum & donum esse naturale, quam gratiam gratis datam.

Verum est, fatebarur mihi, non enim in hoc consistit discretio Spirituum; Est autem hæc certa quædam prudentia Christiana, quæ nulli subjacet deceptioni nec per fraudes hominum, nec per vim tentationum, nec per illusiones demonum, nec per hypocrisis hæreticorum, nec per falsas apparentias simulatarum virtutum: Est ipsa quædam lux, quæ detegit & ostendit simulationem mendacij, illamque dissipat velut sol nubes, & manifestat occultissimam, ac latentem in cordis abdito veritatem: Est ipsa certa quædam participatio sapientiæ infinitæ Dei, quæ sola perfectè cognoscit arcana cordium: *Ipse enim novit abscondita Cordis.* Mediante hoc dono plures Sancti viderunt peccata occultissima, quæ abdita servabat nonnullorum conscientia, qui nec ipsi illorum habebant cognitionem, illōsque adhortati sunt, ut illa per confessionem exponerent luci: mediante hæc gratiā discretionis Spirituum cognovit Propheta Ahias uxorem Jeroboam, quæ consulto se aliam simulaverat, ut consuleret ipsum circa infirmitatem filij sui: Propheeta hic, cui jam ultima SeneEus extinxerat lumen oculorum, cum intrare nonneminem audiret in suum cubile: *Ingredere, inquit illi, uxor Jeroboam, quare aliam te esse simulas? Ego autem Misus sum ad te durus Nuntius: Revertere, ingrediente te civitatem,*

M m m 3

filius

In quo consistat donū discretionis Spirituum.

3, Reg. 24
v. 6,

Exempla eorum, qui clatuerunt hoc dono.

Filius tuus egredietur è vitâ: Mediantè eâdem hâc gratiâ gratis datâ plures Sancti cognoverunt fraudes sese decipere volentium. Totila Rex Gothorum decipere voluit S. Benedictum, mittens ei suum Spatharium regio ornato & comitatu instructum, qui se Regem simularet: Quem ut Sanctus Vir vidit; deponere, inquit, Fili, deponere quod geris, nam tuum non est; tu simplex es subditus, & non es Rex. Millena ejusmodi exempla occurrunt in Vita Sanctorum.

Jam universalis est regula approbata ab omnibus Theologis, quòd nullam gratiarum, quas concessit Deus ulli servorum suorum, denegaverit propriæ Matri suæ: mihi ergò dicere sufficeret pro omni ratione. Gratia discretionis spirituum collata fuit pluribus Sanctis, infallibiliter ergò concessa quoque est Sanctissimæ Virgini. Quis unquam vidit illius usum magis certum, & in occasione majoris ponderis ac momenti, quàm illum, quem exhibuit, quando Angelus salutavit ipsam, ipsique ex jussu Dei annuntiavit, quòd esset futura Mater Filij Altissimi? Quævis alia, quæ caruisset gratiâ discretionis spirituum, nonne credidisset, hunc nuntium esse Dæmonem, transfiguratum in Angelum lucis? Nonne sibi persuasisset, ipsum esse tentatorem, audiens eum sibi dicentem, futuram se Matrem voto Virginitatis obstrictam; Et quidem Ma-

Sanctissima Virgo habuit donum discretionis spirituum.

trêm Dei, quæ abjectissimam se existimabat creaturarum: Verùm habuit ipsa gratiam discretionis spirituum, vi cuius impulsa fuit ad faciendum parvam reflexionem super verba hujus nuntij: *Cogitabat, qualis esset ipsa saluatio; Et cognovit, ipsum esse Angelum Domini; vidit etiam clarè juxta opinionem aliquorum Sanctorum Patrum, essentiam & substantiam spiritualem Angeli, sub velo corporis peregrini, quæ indutam videbat ipsam: habuit igitur in veritate gratiam discretionis spirituum, & habuit in altiori perfectionis gradu, quàm unquam aliquis habuerit post JESUM Christum.*

Credebam, dixi interpellans Viatorem nostrum, te non dicturum, quòd Sanctissima Virgo habuerit illam alteram gratiam gratis datam, quam retervâsti pro ultima, quæ est donum linguarum: tantum enim abest, ut hæc gratia necessaria fuerit ipsius sexui, qui destinatus non est nec ad prædicandum, nec ad docendum fidem, ut contrarium, nempe donum silentij magis necessarium fuerit ipsi: Sanctus Paulus nonne potissimum recommendat scæminis custodiam silentij? *Mulieres in Ecclesiis taceant, non enim permittitur eis loqui: Hæc est prohibitio non solum manifesta, sed etiam congeminata, ut mulieres taceant in Ecclesiis, nec permillum sit illis ibi loqui. Verum est, respondet mihi,*

hi, quod ipsemet S. Thomas hinc super re reservaverit silentium, & non definièrit, an Sanctissima Virgo habuerit, vel non habuerit donum linguarum: Ex unâ parte videre est in Evangelio, ipsam paucissimè & paucissima fuisse locutam, nec ullum habeamus testimonium, quod unquam fuerit usâ alio, quàm nativò suo idioma te; ex alterâ parte, quia credendum non est, quod Deus denegaverit ipsi unicam gratiarum, quam concessit alijs Sanctis, videtur summè credibile, ipsam habuisse donum linguarum non minùs, quàm habuerint Apostoli, saltè, quantum ad habitum & potentiam loquendi cuncta idiomiata, sicut ipsi, si illo indigniffet. Hæc probabilitas, quam S. Thomas & alij ipsam sequentes observârunt utrinque, continuit ipsos in tam modesto silentio, ut nihil hæc super re voluerint decidere.

Nihilominus aliorum quorundam zelus, velut Alberti Magni, & Sancti Antonini, impulit ipsos ulterius, ut velut certum reliquerint exaratum nobis, ipsam habuisse donum linguarum non minùs, quàm Apostolos non solum quantum ad habitum, sed etiam, quantum ad usum, hancque gratiam necessariam ipsi fuisse in pluribus eventibus: Exempli gratia, quando venerunt Magi ab Oriente adoraturi infantem JESUM in præsepio, nonne necessarium erat

intelligere ipsam illorum idioma. Et similiter respondere ipsis posse? Quando fugit in Ægyptum, & ibi commorata est septem annis, juxta communioem opinionem, ut eriperet divinum Filium suum à persecutione Herodis, nonne opus fuit ipsam nôsse & loqui idioma illius Regionis? Et dein nonne credibile est, quod ab Ascensione Salvatoris nostri, quando fides Christiana incrementum sumpsit in Regionibus magis remotis, plures à longinquo venerint visuri & honoraturi Sanctissimam Virginem? Insuper nonne verisimillimum est, quod, quando illi, qui reverebantur ipsam velut propriam Matrem Filij Dei, audiebant, Matrem Dei Hominis, quem adorabant, vivere adhuc superstitem in terris, ipsamque coeleste quoddam esse prodigium, sicut nuncupabant ipsam S. Ignatius Martyr, & S. Dionysius Areopagita; nonne inquam, verisimillimum est, quod plurimi principaliorum, magis spiritualium è remotissimis advenirent regionibus, beatos reddituri suos oculos ex aspectu magni hujus prodigij, suasque oblectaturi aures, percipiendo ex ore ipsius divina oracula? Et tunc certissimum est, quod usus doni linguarum ipsi fuerit necessarius, tum ad loquendum illis, tum ad ipsos suscultandum.

Quidquid de hoc sit, nunquam non inhærendam est certæ huic doctri-

Sanctissima Virgo habuit donum linguarum, etiam, quantum ad usum.

Sanctissima
Virgo est
centrum u-
niversale
omnium
creaturarum
Dei.

Elevatio
mentis ad
sanctissimam
Virginem.

doctrinæ, quod Mater hæc admirabilis sit centrum omnium beneficiorum Dei: quod, cum elegerit Deus castissimum ipsius uterum, ad deponendum ibi thesaurum, in quo sunt omnes divitiæ; *in quo sunt omnes thesauri*, fecerit etiam ipsam locupletam depositariam omnium gratiarum suarum, ita ut nec ulla ipsi defuerit earum omnium, quas recipiendi habebat capaciter. Non igitur amplius æstimanda est fabulosa Pandora, admirari oportet Sanctissimam Virginem, velut magnum donum omnium donorum Dei: dicendum est igitur cum devotissimo Cancellario Universitatis Parisiensis, Sapientissimo Gersono, quod ipsa sola specialem constituat Hierarchiam, inferiorem Deo, & superiorem omni eò, quod Deus non est. Afferendum est ergo, nihil esse, quod æquale sit ipsi, siquidem omne, quod non est ipsa, vel plus, vel minus est ipsa, ut unicum solum ens supergreditur ipsam, quod est ens infinitum, Deus; cætera omnia entia longè sunt infra ipsam; innumerabilis enim multitudo creaturarum actualium, & multò major earum, quæ creari possent ab Omnipotenti brachio Dei, non exæquant ipsam.

O divina MARIA, quis creatus intellectus effingere sibi posset imaginem excellentiarum tuarum? Sublimissimi in cælo Cherubini, qui omnium maximè sunt illumi-

nati, comprehendere illas non possunt: Ausim ego interrogare te cum reverentiâ; an ipsamet bene comprehendis illas? an comprehendis bene omnes perfectiones, omnesque magnificentias, quibus Dei liberalitas te locupletavit? Nonne & ipsa admirari illas debes, & confiteri, non nisi Deum solum perfectè cognoscere illas? O amabilissima Mater Dei! Omnes Chori tum Angelorum, tum hominum simul an efformare cor possent, quod quantum es amabilis, te possit amare? Non, credo non nisi Deum solum te posse amare, quantum meritis. O Mater misericordiæ! ô refugium pauperum peccatorum! an committi possit excessus in devotione erga te nimia? an mercamur redargutionem, quod nimium revereamur, nimium diligamus te? an dici possit, nos nimium ad te confugere, nimium in te confidere, aspiciendo te velut Matrem Salvatoris nostri, quam ipsemet persecutus est tantâ reverentiâ, tantoque amore, ad quam toties confugit, in quâ tantum confidit? Veni Seraphice Sancte Bonaventura, dic nobis, & fac nos dicere tecum, tanto cum zelo, tantoque cum spiritus fervore: *O Magna, ô pia, ô multum laudabilis Virgo MARIA! nec nominari potes, quin accendas, nec cogitari, quin recrees affectus diligentium te, tu nunquam sine delectatione tibi divini-*

Benitas
cellarid
commu
cat, fa
que id
do adm
bili.

s. Bon.
veat.

ind

tas inſeã memoria portas ingre-
ris. O beatos & centies beatos
illos, qui ſingulari in Virginem

Sanctiſſimam feruntur devotione.
Ecce tibi hujus rationem.

***

ARGUMENTUM.

*DEUS efficiens Virginem centrum donorum ſuo-
rum fecit illam quoque noſtra felicitatis fontem.*

ARTICULUS III.

OMnia facit & poteſt bonitas, unico excepto, & eſt, quod manere non poſſit ſecum, volo dicere, quod continere ſe non poſſit, quin ſe communi- cetur; & quanto major eſt bonitas, minus cohibere poteſt munificentias & liberalitates ſuas; neceſſariò effundere ſe debet, ſeque communicare, quaſi ſuſſistere non poſſet, niſi ſua alijs ſubveniret abundantia. Aspice bonitatem infinitam, qua eſt in Deo Patre, velut in ſua origine; hæc nec unico eſſe poteſt momento, quin ſe totam integram effundat in Filium; ipſa nunquam inceperit, & nunquam etiam finiet divinam hanc munificentiam: Quandoquidem autem ipſa eſt eadem in Filio, qua in Patre, & eandem habet inclinationem, eundemque ſe effundendi neceſſitatem, hinc iterum ſe communicat totam integram Spiritui Sancto; cum quoque tota integra ſit in Spiritu Sancto, adhuc & ulterius ſe communicare deſiderat; ſed quia divina alicui perſonæ ſe amplius communicare non poteſt,

R. P. Iſaac Conſulſat. Tom. III.

effundit ſe in perſonam, qua ad divinas accedit propius; & eſt Virgo Sanctiſſima, quam replet omni gratiarum ſuarum abundantia, ipſamque virtute ſua infinita tam reddit fecundam, ut ipſa producat perſonam quandam divinam in natura humana: tandem eadem bonitas in Sanctiſſimã Virgine recepta, fecundus evadit fons infinitorum bonorum, qua in totam effunduntur Eccleſiam.

Jucundiſſimus aſpectu erat fons, quem à mundi creatione poſuit Deus in medio Paradifi terreſtris. Uſitatum eſt aquis diffluere in imum, ſequendo molem ponderis ſui naturalis; ſed aqua hujus fontis aſcendebant in altum, juxta atteſtationem ſacri textus: *Fons aſcendebat de terra*; cumque abundanter & magno cum impetu ac ardore è ſuo egrederetur ſinu, diviſit ſe non in quatuor parvos rivus, ſed in quatuor magna flumina, qua cum diverſos artiperent curſus, irrigabant non ſolum regiones vicinas, ſed omnem omninò terram: *Irrigabat omnem faciem terra;*

N n n cum

Bonitas neceſſariò ſe communicat, facitque id modo admirabili.

S. Boni-
vcal.

Gen. 2. v. 6.

Fons paradifi terreſtris diviſus in quatuor flumina.